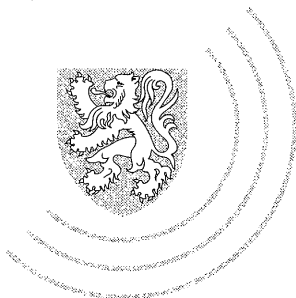

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1996-1997

18 november 1996

ONTWERP VAN DECREET

betreffende het Vlaams Promotiecentrum voor Agro- en Visserijmarketing

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Bij de overheveling van de landbouw- en promotiebevoegdheid naar de gewesten werd in het programmadecreet 1994 het Vlaams Promotie Fonds opgericht als pararegionale A, zonder personeel en andere logistieke middelen.

De noodzakelijke ondersteuning en continuïteit wordt gegeven vanuit de ALT (afdeling VLAM) en de daartoe opgerichte v.z.w. teneinde de Vlaamse personeelsleden van de opgesplitste federale v.z.w. voor de afzet te kunnen opvangen. Deze driedelige structuur is organisatorisch niet langer houdbaar o.m. inzake een verschillend statuut van de vaste ambtenaren en tijdelijke contractuelen, de verschillende administratieve procedures tussen administratie en v.z.w., zodat de voorbije maanden gezocht werd naar een efficiënter werkend orgaanstatuut voor de VLAM.

Tevens wenste de sector (dat 80 % van de middelen inbrengt) een grotere bevoegdheid dan de huidige wettelijke adviesfunctie tgv. de para A-structuur.

Vanuit de aangehaalde bepaling in het regeerakkoord werd dan ook gezocht naar een juridisch sluitende structurele oplossing en nieuw statuut voor de VLAM.

De Vlaamse regering wenst een grotere responsabilisering te geven aan de sector naar beheer van de middelen en organisatie van de werking, dit door de sector een Vlaams Promotiecentrum te laten oprichten. Dit promotiecentrum zal dan verder in de plaats van het huidige promotiefonds de verplichte bijdragen innen.

De overheid kan de machtiging tot het heffen van verplichte sectoriële bijdragen enkel geven aan een privaatrechtelijke instelling als deze voldoende representatief wordt geacht voor de gehele sector.

Op basis van deze representativiteit kan de Vlaamse regering een Vlaams promotiecentrum voor producten uit de Landbouw, Tuinbouw en Visserij erkennen.

Dit statuut bestaat reeds in het kader van het toegestemd sectorieel onderzoek waarbij collectieve centra werden opgericht op basis van de besluitwet

van 30 januari 1947 o.m. in de sectoren bouw, textiel, metaal, ...

Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Op basis van een representatieve vertegenwoordiging binnen de sectoren Landbouw, Tuinbouw en Visserij kan de Vlaamse regering een promotiecentrum erkennen. Deze representativiteitsvoorwaarde is noodzakelijk om het promotiecentrum de machtiging tot het heffen van verplichte bijdragen t.a.v. de bedrijven te kunnen geven.

De Vlaamse regering zal bij besluit de voorwaarden inzake representativiteit uitdrukkelijk bepalen daar hieruit de legitimatie tot heffingsmachtiging aan een privaat rechtspersoon ontstaat.

De promotietaak in binnen- en buitenland in functie van de afzetbevordering, blijft ongewijzigd voor het nieuw op te richten promotiecentrum t.a.v. het huidige promotiefonds.

Onder agri-alimentaire producten wordt verstaan voedingsproducten zoals brood, vlees, kaas, ... die gemaakt worden van basisproducten uit de land- en tuinbouw.

Artikel 2

De Vlaamse regering erkent het promotiecentrum waardoor deze privaatrechtelijke instelling het recht krijgt verplichte bijdragen te heffen. Deze heffingsmachtiging wordt in het advies van de Raad van State onverenigbaar gesteld met de grondwettelijke en wettelijke regelen inzake belasting, begroting en boekhouding van de gemeenschappen en gewesten. De kwalificatie van dergelijke verplichte bijdragen als "belasting" verhindert echter niet dat die bijdragen rechtstreeks ten behoeve van andere instanties dan het gewest kunnen opgelegd worden. De bevestiging van de mogelijkheid dat ook andere instanties dan de in artikel 170 van de Grondwet bedoelde overheden belastingen kunnen heffen, vinden we terug in de rechtspraak van de afdeling administratie van de Raad van State. In een arrest van 20 september 1963 sprak de Raad zich uit over heffingen die door de Nationale zuiveldienst werden geïnd ten laste van de zuivelproducenten, -verdelers en -ver-

kopers, om de uitgaven en kosten te financieren van propaganda die hij op wettige wijze voerde ter verbetering van de zuivelmarkt. Als voorgaande toepassing kan tevens uitdrukkelijk gewezen worden naar de reglementering van collectieve centra voor toegepast sectorieel onderzoek die bij besluit-wet van 30 januari 1947 zijn opgericht en nog steeds werken met jaarlijkse verplichte bijdragen die per sector worden geheven. Deze machtiging tot het heffen van verplichte sectoriële bijdragen wordt gecreëerd op basis van het representatief karakter van de privaatrechtelijke instelling. Deze representativiteit van het promotiecentrum zal vastgesteld worden door de Vlaamse regering.

Daarenboven worden de verplichte bijdragen per sector bij besluit van de Vlaamse regering algemeen verbindend verklaard. Deze bij besluit algemeen verbindend verklaring van sectorieel voorgestelde bepalingen wordt evenzeer toegepast bij sectorieel afgesloten collectieve arbeidsovereenkomsten, en dit in toepassing van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comité's.

De manier waarop, wanneer en hoe geïnd zal worden, de overtredingen en wanbetalingen en eventuele andere uitvoeringsbepalingen zullen bij besluit(en) van de Vlaamse regering geregeld worden, waarbij vertrokken zal worden van de huidige regeling terzake die uitgevoerd zal worden door het op te richten promotiecentrum in plaats van de administratie.

De aanvraag tot erkenning van het promotiecentrum zal pas ten vroegste op 1.1.1997 kunnen ingediend worden, zodat tot zolang het centrum niet erkend is de huidige Vlam zal moeten kunnen blijven werken.

Artikel 3

Jaarlijks kan vanuit de begroting van de Vlaamse Gemeenschap een dotatie toegekend worden aan het promotiecentrum teneinde deze toegewezen opdracht te kunnen uitvoeren.

Deze dotatie die momenteel evenzeer voorzien is in de begroting van de Vlaamse Gemeenschap, zal verder op de eerste plaats aangewend worden om de personeels- en werkingskosten, met inbegrip van het niet-sectorieel promotieprogramma, te financieren.

Artikel 4

Voor het opzetten van specifieke promotiecampagnes in de verschillende subsectoren kan het promotiecentrum een beroep doen op de diensten van beroepsorganisaties, gespecialiseerde bedrijven, instellingen en personen, zoals dit op heden reeds gebeurt. Hiertoe worden samenwerkingsverbanden afgesloten met door het promotiecentrum erkende personen en instellingen waardoor een vergoeding kan verleend worden. Voor de buitenlandse promotie wordt specifiek samengewerkt met Export Vlaanderen. Het huidige protocol dient geactualiseerd te worden gezien zowel de recente decretale wijzigingen t.a.v. Export Vlaanderen en de VLAM.

Artikel 5

Gezien het promotiecentrum een opdracht krijgt vanuit het Vlaamse Gewest is een verantwoording en goedkeuring aan de hand van een jaarverslag van de voorbije werking en een jaarprogrammatie met de nieuwe beleidsaccenten voor het volgend jaar voorzien.

Artikel 6

De goederen, rechten en verplichtingen van het huidige promotiefonds, een pararegionale A zonder eigen personeel en werkingsmiddelen, worden overgedragen naar het promotiecentrum als rechtsopvolger. Daar de logistieke ondersteuning van het Fonds deels gebeurt door het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap (afdeling Vlaamse Dienst Agro-Marketing – VLAM – van de administratie Land- en Tuinbouw) en deels door de daartoe opgerichte vzw, teneinde de Vlaamse personeelsleden van de bij de regionalisering opgesplitste federale vzw voor de afzet te kunnen opvangen, dienen ook de personeelsleden van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap van de vzw overgedragen te worden naar het promotiecentrum. Voor de statutaire ambtenaren van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap zal dit gebeuren bij ter beschikkingstelling volgens nadere regelen die door de Vlaamse regering zullen bepaald worden.

Artikel 7

De bepalingen inzake het promotiefonds worden opgeheven.

De minister-president van de Vlaamse regering,

LUC VAN DEN BRANDE

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET
betreffende het Vlaams promotiecentrum voor Agro- en Visserijmarketing

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de minister-president,

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De minister-president is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

§ 1. De representatieve vertegenwoordigers van de sectoren Landbouw, Tuinbouw en Visserij kunnen één Vlaams Promotiecentrum voor Agro- en Visserijmarketing oprichten, dat erkend wordt door de Vlaamse regering. De Vlaamse regering stelt de voorwaarden op om erkend te worden.

§ 2. Het promotiecentrum heeft tot taak in het binnenland en in het buitenland de promotie van de producten van de Landbouw, Tuinbouw en Visserij te verzorgen en op die manier de afzet ervan te bevorderen.

Artikel 2

§ 1. De Vlaamse regering geeft het erkende promotiecentrum het recht verplichte bijdragen te innen van de bedrijven uit de sectoren Landbouw, Tuinbouw en Visserij.

§ 2. De Vlaamse regering stelt op voorstel van het promotiecentrum het bedrag van de verplichte bijdragen, de wijze van inning, de bijdrageplichten, de tijdsduur en eventuele andere uitvoeringsbepalingen van de bijdragen vast.

Artikel 3

Jaarlijks kan een dotatie lastens de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap toegekend worden aan het promotiecentrum.

Artikel 4

Om de in artikel 20,§2 gestelde taak te verwezenlijken kan het promotiecentrum :

– samenwerkingsverbanden sluiten met natuurlijke personen en privaats- of publiekrechtelijke rechtspersonen die het promotiecentrum heeft erkend ;

- voor de buitenlandse promotie samenwerken met de Export Vlaanderen op basis van een samenwerkingsprotocol ;
- ter uitvoering van die samenwerkingsverbanden en het samenwerkings-protocol subsidies, premies en andere financiële tegemoetkomingen verlenen .

Artikel 5

Het promotiecentrum legt jaarlijks een verslag over de werking en besteding van de middelen van het afgelopen jaar en een programmatie van de geplande activiteiten en besteding van de middelen van het daaropvolgende jaar voor aan het lid van de Vlaamse regering bevoegd voor het promotiebeleid inzake landbouw.

Artikel 6

§1. Het promotiefonds neemt vanaf de datum van de inwerkingtreding van de bepalingen van dit decreet de goederen, rechten, verplichtingen en de reservemiddelen over van het Vlaams Fonds voor de Promotie van de producten van de Landbouw, Tuinbouw en Zeevisserij, opgericht in uitvoering van artikel 13 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 22 december 1993 houdende de bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994, alsook de goederen, rechten, verplichtingen en personeelsleden van de op 22 september 1994 opgerichte vereniging zonder winstoogmerk voor de promotie van Vlaamse Landbouw, Tuinbouw en Zeevisserijproducten.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regelen voor de ter beschikking stelling van personeelsleden van het Ministerie van de Vlaamse gemeenschap naar het promotiecentrum.

Artikel 7

De artikelen 13 tot en met 25 van het decreet van 22 december 1993 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994 worden opgeheven.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Luc VAN DEN BRANDE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

KONINKRIJK BELGIE.
-----**ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.**

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste en achtste kamer, op 27 september 1996 door de Vlaamse minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid verzocht haar, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1997", heeft op 1 oktober 1996 (eerste kamer) en op 2 oktober 1996 (achtste kamer) het volgend advies gegeven :

Volgens artikel 84, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, zoals die bepaling luidde op het ogenblik van het indienen van de adviesaanvraag, moeten in die aanvraag de redenen worden aangegeven tot staving van het spoedeisend karakter ervan.

In het onderhavige geval luidt die motivering als volgt :

"De dringende noodzakelijkheid wordt gemotiveerd door het feit dat dit voorontwerp van decreet samen met de ontwerp-begroting 1997 in het Parlement moet worden ingediend omwille van de directe relatie tot de ontwerp-begroting 1997. Omwille van het grondwettelijk annaliteitsbeginsel van de begroting moet het Vlaamse Parlement de begroting en het programmadecreet behandelen vóór het jaareinde".

*

* *

Met toepassing van het bepaalde in artikel 84, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, gewijzigd bij de wet van 4 augustus 1996, beperkt de afdeling wetgeving zich tot het maken van de hiernavolgende opmerkingen, welke in hoofdzaak betrekking hebben op "het onderzoek van de rechtsgrond, van de bevoegdheid van de steller van de handeling alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan".

*

* *

ALGEMENE OPMERKINGEN.

1. Uit het bij de adviesaanvraag gevoegde uittreksel uit de notulen van de vergadering van de Vlaamse regering van 24 september 1996 blijkt dat het voorontwerp van decreet gelijktijdig voor advies is toegestuurd aan de Raad van State, aan de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV), aan de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (MINA-raad) en aan de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR).

Principieel kunnen voorontwerpen van wet, decreet of ordonnantie en ontwerpen van reglementaire besluiten slechts met toepassing van artikel 3, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State aan de afdeling wetgeving worden voorgelegd nadat ze alle achtereenvolgende stadia van de administratieve voorbereiding hebben door-gemaakt - nadat met andere woorden omtrent de ontwerp-teksten de voorgeschreven raadplegingen werden gehouden, de vereiste adviezen werden ingewonnen en de eventueel opgelegde akkoorden werden verkregen en nadat de stellers van de ontwerpen de gelegenheid hebben gehad, aan de hand van die consultaties, adviezen, enz. ..., eventueel hun teksten aan te passen, en nadat de bevoegde overheid zich over de definitieve ontwerp-teksten heeft uitgesproken.

Er kan evenwel worden aanvaard dat met betrekking tot ontwerpen als het onderhavige, in geval van verantwoorde spoed als bedoeld in artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, van de hiervoren vermelde regel wordt afgeweken, onder het uitdrukkelijk

voorbehoud evenwel dat, indien de raadpleging van de SERV, de MINA-raad of de VLOR aanleiding zou geven tot wijziging van de voorgelegde tekst, de gewijzigde bepalingen van het ontwerp voor een nieuw onderzoek aan de Raad van State behoren te worden voorgelegd.

Het is onder dat voorbehoud dat de Raad van State omtrent het voorliggende voorontwerp van decreet advies uitbrengt.

2. De in het ontwerp opgenomen bepalingen hebben betrekking op zowel gewest- als gemeenschapsaangelegenheden. De juridische bezwaren omtrent het regelen in eenzelfde decreet van gemeenschaps- en gewestaangelegenheden zijn het Vlaams Parlement genoegzaam bekend, zodat het overbodig is daarover verder uit te weiden.

3. Wellicht mede wegens de moeilijkheid die hiervoren sub 2 is gesignaleerd, is in het ontwerp niet voldaan aan het vereiste van artikel 19, § 1, tweede lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, krachtens welke bepaling de decreten van het Vlaams Parlement moeten vermelden of ze gewest- dan wel gemeenschapsaangelegenheden regelen.

BIJZONDERE OPMERKINGEN.HOOFDSTUK III. - Gezondheidsbeleid.Artikel 8.

Paragraaf 3 bepaalt dat de artikelen 11, 12 en 13 van de wet van 27 juni 1956 betreffende het speciaal onderstandsfonds van toepassing blijven op de tegemoetkomingen die werden en worden verleend door het speciaal onderstandsfonds.

Er moet opgemerkt worden dat de toepassing van voornoemd artikel 13 het bestaan van het speciaal onderstandsfonds veronderstelt, terwijl dit fonds, door de opheffing van de wet van 27 juni 1956 (artikel 8, § 1, van het ontwerp), wordt afgeschaft.

In zoverre artikel 8, § 3, van het ontwerp verwijst naar voornoemd artikel 13, dient het dus anders geredigeerd te worden.

HOOFDSTUK IV. - Financiën en begroting.Afdeling 1. - Vlaamse openbare instellingen.Artikel 11.

1. Het bepaalde in paragraaf 1 vermag bezwaarlijk te worden toegepast op de diensten met afzonderlijk beheer die opgericht zijn met toepassing van artikel 140 van de

gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit. Omdat deze diensten geen eigen rechtspersoonlijkheid hebben en rechtstreeks ressorteren onder het gezag van de bevoegde minister, is het noodzakelijk noch wenselijk dat de decreetgever hen de in paragraaf 1 bedoelde "verplichting" (1) zou opleggen. Immers zo zou de indruk kunnen ontstaan dat deze diensten thans wel een eigen beslissingsbevoegdheid hebben op het stuk van het aangaan van verzekeringen.

2. De in paragraaf 3 van dit artikel verleende delegatie aan de Vlaamse regering is in zeer ruime bewoordingen gesteld. De Vlaamse regering zal er in elk geval moeten over waken dat bij de uitoefening van de haar aldus toegekende bevoegdheden niet op het domein wordt getreden van de algemene regelgeving inzake overheidsopdrachten voor werken, leveringen en diensten, welke krachtens artikel 6, § 1, VI, vierde lid, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, behoort tot de bevoegdheid van de federale overheid.

(1) Hieromtrent moet de Raad van State vaststellen dat het de bepaling van artikel 11 van het ontwerp in haar geheel aan coherentie ontbreekt, omdat in paragraaf 1 van dit artikel gesuggereerd wordt dat het om een mogelijkheid zou gaan, terwijl paragraaf 2 van hetzelfde artikel laat uitschijnen dat het toch om een verplichting zou gaan.

HOOFDSTUK V. - Successierechten.**Artikel 18.**

Dit artikel vervangt, voor het Vlaamse Gewest, artikel 59, 1., van het Wetboek der successierechten, waarin een opsomming wordt gegeven van de besturen en openbare instellingen die het verlaagde successierecht van 6,60 pct. genieten. Behalve dat in de nieuwe tekst een aantal besturen en organismen zijn weggelaten welke intussen zijn opgeheven of welke vrijgesteld zijn van successierechten, valt op dat de provinciën in de opsomming niet meer voorkomen, zonder dat zulks in de memorie van toelichting wordt verantwoord.

Volgens de rechtspraak van het Arbitragehof (1) kunnen ook publiekrechtelijke rechtspersonen zich op het gelijkheidsbeginsel beroepen, voor zover het recht op gelijke behandeling wordt ingeroepen in hun verhouding tot andere publiekrechtelijke rechtspersonen van dezelfde aard en met dezelfde samenstelling.

Zoals men weet sluiten de grondwettelijke regels van de gelijkheid voor de wet en van de niet-discriminatie niet uit dat een verschil in behandeling wordt tot stand gebracht, voor zover echter voor het gehanteerde criterium van onderscheid een objectieve en redelijke verantwoording bestaat. Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld met betrekking tot het doel en de gevolgen

(1) Zie inzonderheid de arresten nrs. 13/91, van 28 mei 1991 en 31/91, van 7 november 1991.

van de ter beoordeling staande norm. Het gelijkheidsbeginsel is geschonden wanneer vaststaat dat de aangewende middelen niet redelijkerwijze evenredig zijn met het beoogde doel (1).

HOOFDSTUK VI. - Promotie- en uitvoerbeleid.

Afdeling 1. - Vlaams Promotiecentrum voor Agro- en Visserijmarketing (artikelen 20 tot 26).

1. Het in deze afdeling bedoelde Vlaams Promotiecentrum voor Agro- en Visserijmarketing (hierna : het Promotiecentrum) is een privaatrechtelijke instelling die zal worden opgericht door de "representatieve vertegenwoordigers van de sectoren Landbouw, Tuinbouw en Visserij" en die "erkend (zal worden) door de Vlaamse regering" (artikel 20 van het ontwerp).

Het Promotiecentrum zal de taken, goederen, rechten en verplichtingen en reservemiddelen overnemen van de Vlaamse Dienst voor Agro-Marketing (VLAM), bedoeld in de artikelen 13 tot 25 van het decreet van 22 december 1993 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994, gewijzigd bij het decreet van 22 december 1995 (artikel 25 van het ontwerp).

(1) Zie o.m. Arbitragehof, arrest nr. 23/89 van 13 oktober 1989, overweging B.1.3; arrest nr. 18/90 van 23 mei 1990, overweging B.8; arrest nr. 42/90 van 21 december 1990, overweging B.2; arrest nr. 8/91 van 18 april 1991, overweging B.6; arrest nr. 34/93 van 6 mei 1993, overweging B.2.; arrest nr. 64/94 van 14 juli 1994, overweging B.4.

Luidens artikel 21, § 1, van het ontwerp geeft de Vlaamse regering aan het erkende Promotiecentrum het recht verplichte bijdragen te innen van de bedrijven uit de sectoren Landbouw, Tuinbouw en Visserij. Paragraaf 2 van dat artikel 21 draagt aan de Vlaamse regering de bevoegdheid op om, "op voorstel van het Promotiecentrum, het bedrag van de verplichte bijdragen, de wijze van inning, de bijdrageplicht(ig)en, de tijdsduur en eventuele andere uitvoeringsbepalingen van de bijdragen vast (te stellen)".

Het aangehaalde artikel 21, § 2, herneemt zo goed als woordelijk het bepaalde in artikel 20 van het voornoemde decreet van 22 december 1993.

2. In het advies L. 22.820/8 van 12 oktober 1993 over de bepaling die geleid heeft tot het voornoemde artikel 20, heeft de Raad van State erop gewezen dat "de bedoelde verplichte bijdrage moet ... worden aangemerkt als een (krachtens artikel 170, § 2, eerste lid, van de Grondwet ten behoeve van het gewest ingevoerde) belasting en niet als een retributie (in de zin van artikel 173 van de Grondwet)".

De Raad van State concludeerde daaruit "dat ... de decreetgever zelf in de wezenlijke regelingen van de in te voeren belasting moet voorzien, wat betekent dat de decreetgever zelf - en niet de ... (regering) bij delegatie - alle elementen moet vaststellen aan de hand waarvan de belastingsschuld van iedere belastingplichtige kan worden bepaald, dit wel zeggen de grondslag, de aanslagvoet en de eventuele vrijstellingen" (1).

(1) Parl. St., Vl. R., 1993-94, nr. 415/1, pp. 133-134.

Diezelfde opmerking geldt onverkort voor artikel 21, § 2, van het ontwerp.

3. Volgens de toelichting verstrekt door de gemachtigde van de regering zouden de verplichte bijdragen niet alleen worden geïnd door het Promotiecentrum (artikel 21, § 1, van het ontwerp), maar zouden ze ook rechtstreeks ten goede komen aan die (privaatrechtelijke) instelling en dan ook niet op de middelenbegroting van het Vlaams Gewest worden ingeschreven.

Een dergelijke regeling is onverenigbaar met de inzake belasting, begroting en boekhouding van de gemeenschappen en gewesten geldende grondwettelijke en wettelijke regelen.

Luidens artikel 171 van de Grondwet wordt immers over de belastingen ten behoeve van o.m. het gewest jaarlijks gestemd en zijn de regelen die ze invoeren slechts voor een jaar van kracht indien ze niet worden vernieuwd. Die jaarlijkse machtiging voor het invorderen van de belastingen wordt, overeenkomstig artikel 11 van de wetten op de rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991, verleend in de middelenbegroting (1). Voorts worden,

(1) De wetten op de rijkscomptabiliteit zijn krachtens artikel 71, § 1, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten van overeenkomstige toepassing op de Gemeenschappen en Gewesten.

overeenkomstig artikel 50, § 1, derde lid, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten, "alle ontvangsten ... ingeschreven in de begroting" (1). In zoverre de ontworpen regeling de bedoelde ontvangsten bestemt voor de werkingsuitgaven van het Promotiecentrum, is ze bovendien strijdig met het in artikel 3 van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit gevestigde beginsel van de niet-affectatie van ontvangsten (2).

De ontworpen regeling behoort derhalve in die zin te worden omgewerkt dat het Promotiecentrum alleen belast wordt met de inning van de bedoelde verplichte bijdragen, dat die bijdragen als (fiscale) ontvangsten worden ingeschreven in de middelenbegroting en dat de aan het centrum te verlenen subsidies voorkomen op de uitgavenbegroting.

-
- (1) Vergelijk met de voor de federale Staat geldende bepaling van artikel 174, tweede lid, van de Grondwet.
- (2) Luidens artikel 45 van de meergenoemde gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit kan van dat niet-affectatiebeginsel slechts worden afgeweken door bij "organieke" wet een begrotingsfonds op te richten en in die wet sommige op de (rijks)middelenbegroting aangerekende ontvangsten te bestemmen voor uitgaven waarvan zij het voorwerp vaststelt.

Afdeling 2. - Het Fonds Vlaanderen-Azië.

Artikel 27.

Over de werking en het beheer van het in dit artikel bedoelde fonds wordt een in algemene bewoordingen gestelde delegatie aan de Vlaamse regering gegeven. Bovendien wordt in paragraaf 6 van dit artikel aan de Vlaamse regering de mogelijkheid verleend "overeenkomstig de terzake geldende algemene beginselen, sommige van haar bevoegdheden (te) delegeren aan de leidend ambtenaar die zij daartoe aanwijst".

Mede gelet op de omstandigheid dat in de memorie van toelichting bij deze bepaling geen enkele verduidelijking wordt gegeven omtrent de draagwijdte van de zoëven geschetste delegatie en subdelegatie, zal het ontwerp op dat punt nader moeten worden gepreciseerd, derwijze dat ofwel de delegatie wordt aangevuld met criteria ofwel de essentiële bestanddelen van de beoogde maatregelen in de delegatiebepalingen zelf worden opgenomen.

HOOFDSTUK VII. - Stedelijk beleid.

Artikel 28.

Met betrekking tot het bepaalde in paragraaf 3 kan de Raad van State alleen maar herhalen dat de decreetgever zich niet mag inlaten met de interne bevoegheidsverdeling van de Vlaamse regering.

Artikel 29.

Allicht moet in de vervangende zinsnede gelezen worden "1 § aanvullende personenbelasting" in plaats van "1 § personenbelasting".

HOOFDSTUK X. - Tewerkstelling.

De artikelen 32 tot 34 van het voorontwerp beogen de afschaffing van de vergoeding voor dossierkosten of onderzoekskosten ten aanzien van de uitzendbureaus en de outplacement-, wervings- en selectiebureaus, en dit, luidens de memorie van toelichting, op grond van het gelijkheidsbeginsel. Nochtans wordt ten aanzien van de bureaus voor arbeidsbemiddeling de mogelijkheid om een vergoeding te eisen behouden. De vraag rijst of hierdoor geen nieuwe discriminatie in het leven wordt geroepen en het gelijkheidsbeginsel wordt geschonden.

HOOFDSTUK XI. - Leefmilieu.

Artikel 35.

Luidens het ontworpen artikel 1bis, § 2, van de wet van 14 augustus 1933 betreffende de bescherming van de drinkwaters kan de Vlaamse regering nadere regels vaststellen met betrekking tot "de waterproductie en watervoorziening, met inbegrip van de technische reglementering inzake de kwaliteit van het drinkwater".

De ontworpen bepaling herhaalt woordelijk het bepaalde in artikel 6, § 1, II, eerste lid, 4°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, luidens hetwelk als een gewestelijke aan gelegenheid moet worden aangemerkt : "de waterproductie en watervoorziening, met inbegrip van de technische reglementering inzake de kwaliteit van het drinkwater, ...".

Zoals de ontworpen bepaling is geredigeerd, draagt ze m.a.w. het geheel van de inzake waterproductie en watervoorziening aan het Vlaams Gewest verleende bevoegdheden aan de regering op.

In dat verband moet erop worden gewezen dat, om verenigbaar te zijn met de beginselen inzake de bevoegdheidsverdeling tussen de decreetgever en de regering (artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980), de essentiële elementen van de beoogde regeling in het decreet zelf dienen te worden opgenomen en dat aan de regering alleen het vaststellen van "nadere" uitvoeringsbepalingen mag worden opgedragen. Bij het verlenen van delegatie aan de regering moeten bovendien zo nauwkeurig mogelijk de grenzen van de delegatie worden aangegeven en moeten derhalve o.m. voldoende duidelijk de te regelen onderwerpen en de doeleinden worden aangeduid waarvoor de gedelegeerde bevoegdheid mag worden gebruikt.

De ontworpen bepaling voldoet niet aan die vereisten.

Artikel 47.

Luidens het ontworpen artikel 9, 3°, van het decreet van 24 januari 1984 houdende maatregelen inzake het grondwaterbeheer kan de Vlaamse regering bepalen dat het aanleggen, wijzigen of verbouwen van een constructie die gebruikt kan worden als grondwaterwinning enkel mag gebeuren door een "daartoe erkende persoon" ongeacht of dit gebeurt voor eigen rekening dan wel voor rekening van derden.

Het voorbehouden van bepaalde economische activiteiten aan personen die erkend zijn door de overheid, vormt een beperking van de vrijheid van handel en nijverheid, welk principe door de gewesten bij de uitoefening van hun bevoegdheden (niet alleen bevoegdheden op het vlak van economie (1)) moet worden geëerbiedigd. De vrijheid van handel en nijverheid wordt geschonden wanneer deze vrijheid zou worden beperkt "zonder dat daartoe enige noodzaak bestaat of indien die beperking totaal onevenredig zou zijn met het nagestreefde doel of aan dat beginsel op zodanige wijze afbreuk zou doen dat de economische unie erdoor in het gedrang komt" (2).

(1) Over de (Belgische) economische en monetaire unie als algemeen bevoegdheidsbeperkend beginsel, zie A. ALEN, Handboek van het Belgisch Staatsrecht, Deurne, Kluwer Rechtswetenschappen, 1995, pp. 360-362.

(2) Zie o.m. Arbitragehof, 25 april 1995, nr. 35/95, overw. B.6.6, en 15 mei 1996, nr. 29/96, overw. B.8.3.

Volgens de gemachtigde van de regering is het de bedoeling het boren van de putten voor grondwaterwinningen voor te behouden aan aannemers die daartoe door het Vlaams Gewest zijn erkend, omdat er waarborgen nodig worden geacht om te vermijden dat door ondeskundige aanleg van de putten zuiver grondwater vermengd geraakt met verontreinigd grondwater.

De aldus aangevoerde verantwoording lijkt, in het licht van de vermelde rechtspraak van het Arbitragehof, afdoende te zijn.

Artikel 48.

Het ontworpen artikel 28quater van het decreet van 24 januari 1984 houdende maatregelen inzake het grondwaterbeheer voert, inzake de berekening van het bedrag van de heffing op de winning van grondwater, een dubbel onderscheid in tussen de exploitatie van grondwaterwinningen bestemd voor de openbare drinkwatervoorziening en de exploitatie van grondwaterwinningen met een andere (industriële) bestemming.

Vooreerst dient, voor het heffingsjaar 1997, voor het winnen van grondwater bestemd voor de openbare drinkwatervoorziening een heffing van 3 frank per m³ te worden betaald (artikel 28quater, § 1, 1°), terwijl geen heffing verschuldigd is voor de andere grondwaterwinningen (artikel 28quater, § 1, 2°, in fine).

Vervolgens zal, overeenkomstig het ontworpen artikel 28quater, § 1, 2°, de heffing voor grondwaterwinning met een andere bestemming dan openbare drinkwatervoorziening (vanaf het heffingsjaar 1998) progressief stijgen naar gelang van de hoeveelheid gewonnen grondwater, terwijl krachtens paragraaf 1, 1°, voor de grondwaterwinning bestemd voor de openbare drinkwatervoorziening, een vast bedrag van 3 frank per m³ gewonnen grondwater wordt opgelegd.

De grondwettelijke regels van de gelijkheid en de niet-discriminatie sluiten niet uit dat een verschil in behandeling tussen categorieën van personen wordt ingesteld, voor zover dat verschil op een objectief criterium berust en het redelijk verantwoord is. Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld rekening houdend met het doel en de gevolgen van de betrokken maatregel en met de aard van de terzake geldende beginselen; het gelijkheidsbeginsel is geschonden wanneer vaststaat dat er geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel (1).

In de toelichting bij het ontworpen artikel 28quater worden, met betrekking tot de verschillende behandeling van de natuurlijke of rechtspersonen naar gelang ze grondwaterwinningen exploiteren al dan niet bestemd voor de openbare drinkwatervoorziening, onvoldoende gegevens aangereikt om te kunnen oordelen over het pertinent karakter van het gehanteerde criterium van onderscheid en over het

(1) Zie de vaste rechtspraak van het Arbitragehof, voor het laatst bevestigd in het arrest van 12 juli 1996, nr. 49/96, overw. B.3.6.

rechtens vereiste evenredigheidsverband tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.

De memorie van toelichting lijkt integendeel als algemeen beginsel voorop te stellen dat "(om een rationeel watergebruik te bevorderen) ... in functie van de stijging van de opgepompte hoeveelheden grondwater schijfsgewijze ook een hoger heffingstarief (wordt) toegepast" (algemene toelichting bij de artikelen 45 tot 48).

In de toelichting bij het ontworpen artikel 28quater wordt weliswaar gesteld dat, wat het bedrag van de heffing betreft, in "een aparte regeling (wordt) voorzien voor de grondwaterwinningen bestemd voor de openbare drinkwatervoorziening", doch ter verantwoording van die verschillende regeling wordt, enerzijds, verwezen naar de analoge regeling van het Waalse decreet van 7 maart 1996 en wordt, anderzijds, gesteld dat "dergelijke verschillende benadering zich opdringt in het kader van een beleid tot duurzame ontwikkeling en spaarzaam watergebruik". Voorts wordt gesteld dat het "in het kader van behoorlijk bestuur ... wenselijk (is) voor de industrie (in) een overgangperiode te voorzien" en de heffing derhalve slechts met ingang van 1 januari 1998 toe te passen. De redenen waarom diezelfde overwegingen niet gelden voor de waterwinningen bestemd voor de openbare drinkwatervoorziening, worden evenwel niet opgegeven.

De memorie van toelichting zal derhalve moeten worden aangevuld om de verenigbaarheid van de ontworpen regeling met het gelijkheidsbeginsel te verantwoorden.

HOOFDSTUK XII. - Cultuur.

Afdeling 1. - Openbaar bibliotheekwerk.

Artikel 52.

Met dit artikel wordt beoogd de weddesubsidies voor het leidinggevend en technisch personeel van de erkende Nederlandstalige bibliotheken in 1997 slechts toe te kennen "binnen de perken van de kredieten".

Zoals de Raad van State reeds heeft opgemerkt (1), zijn de voorspelbaarheid en de rechtszekerheid inherent aan het begrip zelf van een democratische samenleving (2). Het grondbeginsel van de rechtszekerheid houdt in dat de inhoud van het recht, onder meer door de wijze waarop het geformuleerd is, voorzienbaar en toegankelijk is, zodat de rechtzoekende in redelijke mate de gevolgen van een bepaalde handeling kan voorzien, op het ogenblik dat die handeling wordt gesteld (3).

(1) Zie, o.m., advies L. 24.676/1/8 van 16-17 oktober 1995 over het ontwerp dat geleid heeft tot het decreet van 22 december 1995 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1996, Parl. St., Vl. R., 1995-96, nr. 147-1, (73), 133-134.

(2) R.v.St., 24 november 1992, Lejeune, nr. 41.140.

(3) Zie, o.m., Arbitragehof, 5 juli 1990, nr. 25/90, overw. 8.B.7.2; Arbitragehof, 22 november 1990, nr. 36/90, overw. 2.

Toegepast op het decreet van 19 juni 1978 betreffende het Nederlandstalige openbare bibliotheekwerk, betekent dit dat de erkende openbare bibliotheken - die moeten beschikken over leidend en technisch personeel (artikel 4, § 1, 1) - er normaal moeten kunnen van uitgaan dat, als zij zich richten naar de bepalingen van het decreet, zij daarvoor ook op de weddetoelagen voor dat personeel aanspraak kunnen maken (artikel 7, § 1, 1).

Wat de voorwaarden van een subsidiestelsel betreft, kunnen de gegadigden weliswaar het vertrouwensbeginsel niet inroepen om de handhaving ervan te eisen, en kan de decreetgever, in de uitoefening van zijn discretionaire bevoegdheid, dat stelsel voor de toekomst wijzigen (1).

Dit neemt niet weg dat in casu de bedoelde bibliotheken, rekening houdend met de te verwachten subsidie voor 1997, bepaalde verbintenissen op zich genomen kunnen hebben, bijvoorbeeld personeelsleden aangeworven of in dienst gehouden hebben. Door het subsidiestelsel te wijzigen, zou de ontworpen regeling patrimoniale rechten van die bibliotheken in het gedrang kunnen brengen en aldus een aantasting kunnen inhouden, niet enkel van het rechtszekerheidsbeginsel en het vertrouwensbeginsel, doch ook van het eigendomsrecht (2).

(1) Rdpl. H.J., 7 mei 1992, *Pesquerias de Bermeo en Naviera Laida*, Jur., 1992, I, (2901), p. 2944, overw. 34-35.

(2) Zie, wat het eigendomsrecht betreft, Europees Hof voor de Rechten van de Mens, 20 november 1995, *Pressos Compania Naviera*, Publ. Cour, reeks A, vol. 332, §§ 28-44.

Binnen het korte tijdsbestek waarover de Raad van State beschikt, heeft hij deze kwestie niet nader kunnen onderzoeken. Het staat aan de regering om het Vlaams Parlement de nodige gegevens te bezorgen met betrekking tot de concrete weerslag van de ontworpen regeling op de rechtmatige verwachtingen van de betrokken bibliotheken. De decreetgever zal dan, in het licht van die gegevens, moeten overgaan tot een afweging tussen het algemeen (budgettair) belang en de belangen van de betrokkenen. Indien verkregen rechten of rechtmatige verwachtingen worden aangetast, mag die aantasting niet onevenredig zijn met het doel dat met de ontworpen regeling wordt nagestreefd (1).

Afdeling 5. - Culturele centra.

Artikel 61.

Dit artikel strekt ertoe in artikel 7, § 1, van het decreet van 24 juli 1991 betreffende de erkenning en subsidiëring van de Nederlandstalige culturele centra die het culturele leven in de Vlaamse Gemeenschap bevorderen, de woorden "of als bijkomend dorps- of wijkhuis" te schrappen.

Deze wijziging impliceert dat er geen erkende dorps- of wijkhuizen meer zijn. Zulks lijkt echter niet te stroken met de memorie van toelichting, naar luid waarvan het enkel de bedoeling is geen nieuwe erkenningen meer te verlenen.

(1) Zie de hiervóór vermelde arresten van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens en het Arbitragehof.

Artikel 61 dient dan ook anders geredigeerd te worden, of aangevuld te worden met een overgangsregeling ten aanzien van de bestaande erkende dorps- of wijkhuizen.

Artikel 72.

Dit artikel strekt ertoe artikel 17 van het voornoemde decreet van 24 juli 1991 te vervangen door een nieuwe bepaling. Zoals de vigerende bepaling, heeft de ontworpen bepaling betrekking op de toekenning van wedde-toelagen aan cultuurfunctionarissen.

Volgens het ontworpen artikel 17, § 1, kunnen de op 31 december 1996 gesubsidieerde cultuurfunctionarissen, bovenop het (gereduceerde) aantal dat bepaald is in het ontworpen artikel 10, § 1, 1, na hun uitdiensttreding niet meer vervangen worden door een gesubsidieerde cultuurfunctionaris. Paragraaf 2 voorziet in afwijkingen op dat verbod van vervanging.

Het komt de Raad van State voor dat de in het ontworpen artikel 17 vervatte overgangsregeling onvoldoende is.

Ten gevolge van het ontworpen artikel 9, § 2, b en c, krijgen culturele centra erkend in de plus-categorie I of in de plus-categorie II een geringere personeelstoelage. Ten gevolge van de ontworpen opheffing van artikel 9, § 2, d, kunnen erkende dorps- of wijkhuizen helemaal geen personeelstoelage meer krijgen.

Nochtans waren de erkende culturele centra verplicht om een minimum aantal cultuurfunctionarissen in dienst te hebben (artikel 10, § 1, 1, van het decreet).

Met verwijzing naar de opmerking bij artikel 52, lijkt het onontbeerlijk dat in een overgangsmaatregel wordt voorzien ten gunste van de thans erkende culturele centra die na de inwerkingtreding van het ontworpen decreet een aantal niet-subsidieerbare cultuurfunctionarissen in dienst zullen hebben. Zo het ontworpen artikel 17, § 1, er impliciet van uitgaat dat de in dienst zijnde cultuurfunctionarissen verder voor subsidiëring in aanmerking komen, dan zou zulks uitdrukkelijk bepaald moeten worden. Tevens zou bepaald moeten worden welke de subsidiëringsvoorwaarden zijn.

HOOFDSTUK XIII. - Economie.

Artikel 79.

1. Artikel 93, lid 3, van het verdrag van 25 maart 1957 tot oprichting van de Europese Gemeenschap bepaalt dat de Commissie van elk voornemen tot invoering of wijziging van steunmaatregelen tijdig op de hoogte wordt gebracht, om haar opmerkingen te kunnen maken. Indien zij meent dat zulk een voornemen onverenigbaar is met de gemeenschappelijke markt, vangt zij een procedure aan leidende tot opheffing of wijziging van de steunmaatregel. De betrokken lidstaat kan de voorgenomen maatregelen niet tot uitvoer brengen vooraleer die procedure tot een eindbeslissing heeft geleid.

Luidens artikel 94 van hetzelfde verdrag stelt de Raad van Ministers - onder meer - de voorwaarden vast betreffende de toepassing van artikel 93, lid 3.

Artikel 79 van het voorontwerp van decreet, doordat het een bestaande vorm van steunverlening - namelijk verminderde rentevoet en rentetoelagen - uitbreidt tot leasing en andere door de Vlaamse regering goed te keuren financieringswijzen, houdt een invoering of wijziging van steunmaatregelen in welke overeenkomstig voormeld artikel 93, lid 3, van het EG-verdrag aan de Commissie moest worden aangemeld. Er blijkt niet dat aan die substantiële verplichting werd voldaan. De hierna volgende opmerking moet dan ook onder dat voorbehoud worden gelezen.

2. In de ontworpen bepalingen wordt telkens melding gemaakt van "leasing en andere door de Vlaamse regering goedgekeurde financieringswijzen, waarvan de modaliteiten worden bepaald door deze laatste". Afgezien van de vaststelling dat niet duidelijk is waarop de "modaliteiten" precies betrekking zullen hebben, moet worden opgemerkt dat de Vlaamse regering met toepassing van die bepalingen uiteraard geen afbreuk zal kunnen doen aan de bevoegdheden welke aan de federale overheid op het vlak van het contractenrecht toekomen.

In voorkomend geval zal weliswaar de decreetgever zelf terzake regelend kunnen optreden, doch enkel voor zover hij zich kan beroepen op de toepassing van artikel 10 juncto artikel 19, § 1, eerste lid, van de bijzondere wet van

8 augustus 1980. De decreetgever zal derhalve enkel regelend kunnen optreden indien zulks "noodzakelijk" is voor de uitoefening van de bevoegdheden van het Gewest of de Gemeenschap, eensdeels, en indien voldaan is aan de door de rechtspraak van het Arbitragehof gestelde dubbele voorwaarde dat de tot de gereserveerde bevoegdheid van de federale wetgever behorende aangelegenheid zich tot een gedifferentieerde regeling leent en dat de weerslag op de betrokken aangelegenheid slechts marginaal is, anderdeels (1).

Artikel 80.

Als gevolg van de wijziging welke artikel 80, § 1, van het ontwerp beoogt aan te brengen in artikel 2 van het decreet van 15 december 1993 tot bevordering van de economische expansie in het Vlaamse Gewest, worden de in het laatstgenoemde artikel vervatte omschrijvingen van de begrippen "kleine ondernemingen", "middelgrote ondernemingen" en "grote ondernemingen" vervangen door een verwijzing naar "de op EG-niveau vastgestelde definitie".

Een dergelijke verwijzing is te algemeen en voldoet niet aan de eisen van de rechtszekerheid. Daarenboven beantwoordt een dergelijk procédé van verwijzing niet aan wat voor een behoorlijke regelgeving noodzakelijk is op het vlak van de toegankelijkheid en de kenbaarheid van de regels waaraan wordt gerefereerd.

(1) Zie o.m. de arresten nrs. 32/92 van 23 april 1992, overweging B.3.6 en 4/93 van 21 januari 1993, overweging B.4.b.

De memorie van toelichting doet ervan blijken dat het de bedoeling is om een aantal van de in het decreet van 15 december 1993 gehanteerde definities af te stemmen op de definities welke door de Europese Commissie op 7 februari 1996 werden uitgevaardigd. Het verdient dan ook aanbeveling om, in plaats van te opteren voor een vage verwijzing naar "de op EG-niveau vastgestelde definitie", de desbetreffende definities in de tekst van het ontwerp op te nemen.

Artikel 82.

In de mate dat in de paragrafen 2 en 3 van dit artikel wordt afgeweken van het vennootschapsrecht of dat wordt ingegrepen in het toepassingsgebied van de regels betreffende de handelsvennootschappen, moet worden opgemerkt dat de decreetgever een tot de federale wetgever behorend bevoegdheidsdomein betreedt en dat hij daartoe enkel bevoegd kan worden geacht mits hij zich kan beroepen op de toepassing van artikel 10 juncto artikel 19, § 1, eerste lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. In dat verband mag trouwens worden gerefereerd aan de opmerking welke is gemaakt bij artikel 79 van het ontwerp.

Het is de Raad van State, afdeling wetgeving, niet mogelijk geweest om, binnen het hem toegemeten tijdsbestek en op basis van de hem ter beschikking staande gegevens, na te gaan of met betrekking tot de paragrafen 2 en 3 van artikel 82 van het ontwerp is voldaan aan de toepassingsvoorwaarden van artikel 10 juncto artikel 19, § 1, eerste lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

Artikel 83.

1. De door dit artikel in het vooruitzicht gestelde ondersteuning van de bedrijfsadvisering of bedrijfsbegeleiding van land- en tuinbouwbedrijven in financiële moeilijkheden, zou kunnen worden gecatalogeerd als "aanvullende of suppletieve hulp" aan landbouwbedrijven, zoals bedoeld in artikel 6, § 1, V, 3° van de bijzondere wet van 8 augustus 1998. In zoverre die maatregel een weerslag heeft op het landbouwbeleid, wat op het eerste gezicht niet uitgesloten lijkt, moet daarover vooraf overleg worden gepleegd met de betrokken regeringen en de federale overheid. Dat blijkt niet te zijn gebeurd.

2. Ook ten aanzien van deze bepaling van het ontwerp geldt de opmerking 1 gemaakt bij artikel 79. Ook hier immers gaat het om de invoering van een steunmaatregel vallende onder de toepassing van artikel 93, lid 3, van het EG-verdrag.

HOOFDSTUK XIV. - Ruimtelijke ordening.**Artikelen 85 en 86.**

Luidens het tweede lid van het ontworpen artikel 3, § 5, van het decreet van 19 april 1995 houdende maatregelen ter bestrijding en voorkoming van leegstand en verwaarlozing van bedrijfsruimten, hebben gemeentelijke ambtenaren toegang tot particuliere woningen of bewoonde lokalen tussen

vijf uur 's morgens en negen uur 's avonds en zulks uitsluitend met de machtiging van de politierechter (artikel 85 van het ontwerp). Een gelijkaardige bevoegdheid wordt in het nieuwe artikel 4, derde lid, van hetzelfde decreet van 19 april 1995 verleend aan sommige ambtenaren van de Administratie (artikel 86 van het ontwerp).

Luidens artikel 11, derde lid, 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, kan de decreetgever evenwel enkel de gevallen bepalen waarin een huiszoeking kan plaatsvinden en doen de parlementaire voorbereidende werken van die bepaling ervan blijken dat die bevoegdheid niet inhoudt dat de decreetgever eveneens zou kunnen regelen hoe en onder welke voorwaarden deze huiszoeking kan plaatsvinden (1).

Uit de memorie van toelichting bij het voorliggend ontwerp van decreet valt niet af te leiden dat de decreetgever zich op dat punt wenst te beroepen op de toepassing van artikel 10 juncto artikel 19, § 1, eerste lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 en wordt derhalve niet aangetoond dat is voldaan aan de terzake door de rechtspraak van het Arbitragehof gestelde voorwaarden welke zouden kunnen rechtvaardigen dat de decreetgever het federale bevoegdheidsdomein inzake huiszoekingen betreedt (zie in dat verband de opmerking bij artikel 79 van het ontwerp).

(1) Gedr. St., Kamer, 1992-1993, nr. 1063/7, blz. 67.

De ontworpen artikelen 3, § 5, tweede lid, en 4, derde lid, van het decreet van 19 april 1995, zullen derhalve moeten worden weggelaten.

Artikel 96.

Aangezien het hier eveneens om een steunmaatregel kan gaan als bedoeld in artikel 93, lid 3, van het EG-verdrag - in zoverre meer bepaald de financiële steun ten belope van 90 % voor de sanering van bedrijfsruimten aan economische actoren ten goede kan komen - geldt dezelfde opmerking als die, welke respectievelijk onder de nrs. 1 en 2, werd gemaakt bij de artikelen 79 en 83.

Het advies betreffende de hoofdstukken II, IV, V, VI, afdeling 2, VII, X, XIII en XIV werd gegeven door de eerste kamer, samengesteld uit

de Heren : J. DE BRABANDERE, kamervoorzitter,
M. VAN DAMME, staatsraden,
D. ALBRECHT,
Mevrouw : A. BECKERS, griffier.

De verslagen werden uitgebracht door de HH. B. SEUTIN, W. VAN VAERENBERGH en G. VAN HAEGENDOREN, auditeurs. De nota's van het Coördinatiebureau werden opgesteld en toegelicht door Mevr. M.-C. CEULE, eerste referendaris, en door de H. J. DRIJKONINGEN, referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS.

J. DE BRABANDERE.

Het advies betreffende de hoofdstukken I, III, VI, afdeling 1, hoofdstukken VIII, IX, XI, XII, XV, XVI en XVII werd gegeven door de achtste kamer, samengesteld uit

de Heren : W. DEROOVER,	kamervoorzitter,
P. LEMMENS,	staatsraden,
L. HELLIN,	
Mevrouw : F. LIEVENS,	griffier.

De verslagen werden uitgebracht door de HH. B. SEUTIN, W. VAN VAERENBERGH, G. VAN HAEGENDOREN en R. THIELEMANS, auditeurs. De nota's van het Coördinatiebureau werden opgesteld en toegelicht door de H. J. DRIJKONINGEN, referendaris, en door de H. L. VERMEIRE, adjunct-referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

F. LIEVENS.

W. DEROOVER.

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

Aan Mevr. W. DEMEESTER - DE MEYER
Vlaams minister van Financiën, Begroting
en Gezondheidsbeleid
Koolstraat 35, 3de en 4de verd.

1000 BRUSSEL

Mevrouw de Minister,

Op 27 september 1996 heeft U de Raad om advies gevraagd over het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1997.

De samenstellende organisaties van de Raad hebben over het vermeld voorontwerp geen consensus kunnen bereiken.

Derhalve kan de Raad geen advies verstrekken.

Hierna vindt U de standpunten van de samenstellende organisaties :

I. STANDPUNT VAN HET VEV, NCMV en BB

Vooraf

VEV, NCMV en BB hebben naar aanleiding van advisering van eerdere programmadecreten reeds gesteld dat het niet aangewezen is in een begeleidingsdecreet bij de begroting maatregelen vast te leggen die dit kader overstijgen. Het voorgelegde voorontwerp van decreet komt hier deels aan tegemoet.

De coherentie van het beleid is erbij gebaat dat aangelegenheden die geen rechtstreekse band met de begroting vertonen afzonderlijk geregeld worden. Tevens laat de termijn waarbinnen het advies dient verstrekt te worden niet toe dat deze bepalingen met de nodige grondigheid worden onderzocht.

Algemene bedenkingen

VEV, NCMV en BB wensen enkele algemene bedenkingen te formuleren rond volgende hoofdstukken :

- Successierechten (hoofdstuk V)
- Promotie- en uitvoerbeleid-Fonds Vlaanderen-Azië (hoofdstuk VI)
- Tewerkstelling (hoofdstuk X)
- Leefmilieu (hoofdstuk XI)
- Economie (hoofdstuk XIII)
- Ruimtelijke Ordening (hoofdstuk XIV)
- Openbare Werken (hoofdstuk XVI)

1. SUCCESSIERECHTEN (ART. 14-19BIS)

Doelstelling 3 van het Vlaams Werkgelegenheidsakkoord d.d. 14 december 1995 bepaalde dat het vermogensdraagvlak van de ondernemingen moet versterkt worden en dat de Vlaamse regering o.a. maatregelen zal nemen om de successierechten te verminderen of een gespreide betaling ervan te voorzien om te garanderen dat bij de overdracht van een bedrijf door erfopvolging de exploitatie wordt verdergezet.

VEV, NCMV en BB beoordelen dan ook positief de initiatieven die genomen worden in voormeld voorontwerp van decreet m.b.t. de vereenvoudiging van tarieven inzake successierechten. M.b.t. het verlaagd tarief voor familiale ondernemingen en familiale vennootschappen wensen VEV, NCMV en BB echter volgende opmerkingen te maken :

1. VEV, NCMV en BB gaan niet akkoord met het behoud van tewerkstelling de eerste vijf jaar na het overlijden als continuïteitsvoorwaarde. Volgende redenen kunnen hiervoor aangehaald worden :
 - Successierechten slaan op het geïnvesteerd kapitaal van de aandeelhouder-eigenaar, terwijl tewerkstelling het gevolg is van de globale ondernemingsactiviteit. De logica stelt nu dat inzake successierechten ervoor moet gezorgd worden dat het aandelenkapitaal / bedrijfsactiva - d.i. het voorwerp van de successieregeling - als basis voor de continuïteit van de onderneming in dat bedrijf blijft. De eigenaar-erfopvolger heeft dit zelf en handen, en wordt aldus direct geresponsabiliseerd.
 - Tewerkstelling is een zaak van de onderneming (aandeelhouders-management-medewerkers) en van het ondernemingsklimaat. De band tussen tewerkstelling en geërfd aandelenkapitaal / bedrijfsactiva is dus duidelijk minder aanwezig. Zo zijn de tewerkstellingsprestaties van een onderneming mede afhankelijk van tal van andere factoren, zoals bv.

conjuncturele evoluties, de loonkost of de arbeidsorganisatie, welke buiten de directe beslissingssfeer van de ondernemer-erfopvolger vallen.

2. VEV, NCMV en BB wensen de tewerkstellingsvoorwaarde te vervangen door het principe van de **juridisch-economische continuïteit**, nl. de erfgenamen moeten de onderneming verder zetten. Uit een internationale vergelijking blijkt dat ook in Duitsland en Nederland de erfopvolging van familiale ondernemingen volgens dit principe geregeld wordt.
3. VEV, NCMV en BB zijn van oordeel dat dezelfde maatregel moet gelden voor **alle** ondernemingen, en niet enkel voor de ondernemingen die in de 3 jaar voorafgaand aan het overlijden minstens 5 in het Vlaams gewest tewerkgestelde werknemers telt, uitgedrukt in voltijdse eenheden.
4. VEV, NCMV en BB stellen dat de voorwaarde tot het opmaken van de jaarrekening niet coherent is met de definitie van familiale onderneming, nl. een nijverheids-, handels-, ambachts- of landbouwbedrijf of een vrij beroep dat door de erflater en/of zijn echtgenoot, al dan niet samen met anderen, persoonlijk worden geëxploiteerd of uitgeoefend. Niet alle opgesomde familiale ondernemingen vallen onder de verplichting een jaarrekening op te stellen. Art. 19, dat art. 60 bis §8 in het Wetboek der Successierechten invoert, dient dan ook geschrapt.

2. PROMOTIE- EN UITVOERBELEID - FONDS VLAANDEREN-AZIË (ART. 27)

VEV, NCMV en BB steunen het principe om Vlaamse bedrijven de kans te bieden marktaandeelen te veroveren in Aziatische groeilanden. Nochtans wensen VEV, NCMV en BB volgende opmerkingen te maken over het instrument, nl. het Fonds Vlaanderen-Azië, om dit doel te bereiken :

- Overeenkomstig de opmerkingen die gemaakt worden bij het hoofdstuk Economie (cfr. infra) menen VEV, NCMV en BB dat bij de oprichting van overheidsfondsen voor beleidsondersteunende initiatieven de concurrentie moet spelen. Onderzocht moet worden hoe de andere risicokapitaalverschaffers hierbij kunnen betrokken worden.
- Daarnaast stellen VEV, NCMV en BB de vraag waarom de juridische vorm (nl. pararegionale A) afwijkt van deze van het Fonds Nieuw Europa.

3. TEWERKSTELLING (ART. 32-34)

Artikel 32 bepaalt dat de Vlaamse regering onderzoekskosten kan aanrekenen aan privé-arbeidsbemiddelingskantoren voor de behandeling van hun erkenningsaanvraag. VEV, NCMV en BB kunnen hiermee niet akkoord gaan.

In de Memorie van Toelichting worden door de Vlaamse overheid zelf een aantal belangrijke argumenten aangegeven waarom **de aanrekening van kosten als principe niet aangewezen is** in het kader van erkenningsreglementeringen :

- De aanrekening van dossierkost of onderzoekskosten werd initieel in geen van de drie decreten voorzien.
- In het kader van de SERV-adviezen m.b.t. de 3 decreten en n.a.v. de begrotingsthematiek van de SERV hebben de sociale partners zich nooit uitgesproken voor de aanrekening van dergelijke kosten.
- De bepalingen m.b.t. de invoering van dergelijke kosten, tijdelijk ingeschreven in het programmadecreet 1995, werden de facto door de Vlaamse overheid niet geoperationaliseerd.
- De beslissing van de Vlaamse regering om deze tijdelijke maatregel een jaar later definitief in te trekken, was uitdrukkelijk ingegeven vanuit de bekommernis dat "het immers weinig klantvriendelijk overkomt dat een administratie moet vergoed worden voor de uitoefening van een wettelijke opdracht waaraan op zich geen meerkosten zijn verbonden".
- De Memorie van Toelichting stelt eveneens dat deze vaststelling evenzeer geldt voor de SERV die voor de kosten m.b.t. het functioneren van de Erkenningscommissies reeds wordt vergoed.

Specifiek wat de **bureau's voor privé arbeidsbemiddeling tegen betaling** betreft en de mogelijkheid die wordt opengelaten om ten aanzien van hen wel administratie- en onderzoekskosten aan te rekenen, dient naast de algemene argumentatie, gewezen te worden op de directe schending van de algemene rechtsbeginselen aan gelijkberechtiging en billijkheid :

- Gelijkberechtiging : het Decreet, noch de Memorie van Toelichting, geven objectieve redenen aan waarom privé arbeidsbemiddelingskantoren wel zouden dienen te betalen, terwijl de overige kantoren (uitzendkantoren, wervings- en selectiekantoren en outplacementbureaus) wel definitief worden vrijgesteld van betaling.
- Billijkheid en non-discriminatie : zowel de billijkheid als het non-discriminatiebeginsel worden geschonden door privé-arbeidsbemiddelingskantoren voor een gelijkaardige administratieve regelgeving, procedure en tijdsinspanning van de overheid, desalniettemin anders te behandelen dan de overige intermediaire operatoren op de arbeidsmarkt en aldus een hogere kost/belasting op te leggen.

4. MILIEU (ART. 35-48)

Hoofdstuk VII - Leefmilieu

Afdeling 1 - Watervoorziening

Het VEV, NCMV en BB hebben vragen bij het voornemen om voor alle huishoudelijke abonnees van het openbaar waterleidingnet in een gratis levering van 15 m³ leidingwater per persoon te voorzien. Het recht op een minimale watervoorziening, zoals vastgelegd in art. 23 van de Grondwet en in Agenda 21 van de Rio-Conferentie drukt de noodzakelijkheid uit te voorzien in de levering van veilig, kwaliteitsvol water, maar stelt geenszins dat deze levering gratis zou moeten zijn.

Leidingwater is een schaars goed, waaraan kosten voor onttrekking, bereiding, levering, enz. zijn verbonden. De gratis levering aan alle huishoudens, zonder enige vorm van selectiviteit, van een hoeveelheid leidingwater die zowat de helft van het doorsnee verbruik vertegenwoordigt, zal geheel in tegenstelling tot de tendens tot internalisering van externe kosten de indruk doen ontstaan dat zuiver water een “product zonder waarde” is, en verspilling aanmoedigen. De tegenstelling tussen enerzijds “gratis” en anderzijds “substantieel duurder” leidingwater (zie verder), heeft bovendien als neveneffect dat het (voor gezinnen) bijzonder lonend zal worden om naast de gratis hoeveelheid leidingwater, waar mogelijk gebruik te maken van grondwater om zo de waterfactuur “op nul” te houden.

Wanneer het inkomensverlies voor de gemeentelijke regies, intercommunales en/of waterdistributiebedrijven, zoals in de Memorie van Toelichting wordt verhoopt, zou worden gecompenseerd door een verhoging van het tarief van het wel gefactureerde water, dat moet deze compensatieregeling worden uitgevoerd binnen een aparte tariefstructuur voor de doelgroep gezinnen. Mocht deze tariefverhoging worden doorgevoerd voor alle afnemers van leidingwater, inclusief bedrijven, dan heeft deze maatregel voor gevolg dat een significant deel van de waterfactuur van gezinnen zal worden doorgeschoven naar bedrijven. Nu eindelijk een begin wordt gemaakt aan de afbouw van analoge discriminaties in het domein van de afvalwaterheffing (zie verder), lijkt het erop dat de Vlaamse overheid nieuwe scheefftrekkingen in de toepassing van het principe “de vervuiler/gebruiker betaalt” wil gaan inbouwen.

Afdeling 2 - Oppervlaktewateren

De afschaffing van de Ks-factor is positief. Deze “sociale” correctiefactor in de afvalwaterheffing voor gezinnen was immers niet effectief in het corrigeren van de negatieve horizontale en verticale verdelingseffecten.

De afschaffing van de KS-factor, is een eerste stap in de richting van een correcte toerekening van zuiveringskosten op basis van de reële vuilvracht. Het VEV, NCMV en BB zijn echter ontgoocheld dat het daarbij blijft, en dat de overige voorstellen van

de VMM-nota "Evaluatie en voorstellen afvalwaterheffing" op de lange baan worden geschoven. Daarbij dient aangestipt, dat deze VMM-voorstellen nog grondig moeten bijgesteld worden en ook slechts een eerste stap vormen in de richting van een definitieve herziening van de huidige afvalwaterheffing.

In art. 37 §1, 2° en 3° worden Q_w en Q_g voor rechtspersonen arbitrair gelijkgesteld aan 500 m³ per jaar. Dit is onrechtvaardig t.o.v. particuliere gebruikers. Er zou de mogelijkheid moeten geboden worden (via een aangifte) om de werkelijk verbruikte hoeveelheid water in te brengen (bij grondwaterwinningen met debietmeter).

Afdeling 3 - Afvalheffingen

Afdeling 3 omvat een reeks vrij uiteenlopende wijzigingen, die vrij summier (of soms geheel niet) worden toegelicht. Het VEV, NCMV en BB hebben o.m. vragen bij volgende voorstellen :

- de verhoging van 150 naar 500 frank voor het storten van reststoffen van immobilisatietechnieken : deze technieken, die onvermijdelijk gepaard gaan met gewichtstoename, zijn gericht op risicoreductie. De verhoging lijkt dan ook niet in eerste orde vanuit milieu-oogpunt ingegeven.
- in de tariefregeling voor Vlaamse afvalstoffen die "buiten Vlaanderen" (nu: "in een ander gewest") worden verwerkt, lijkt de huidige discriminatie weggewerkt. Toch blijft de vraag, of het juridisch mogelijk is Vlaamse afvalheffingen op te leggen voor behandelingen buiten Vlaanderen.

Afdeling 4 - Grondwater

Ten gronde stellen het VEV, NCMV en BB vast dat de nieuwe grondwaterheffing zowel voor de openbare drinkwatervoorziening als voor het bedrijfsleven niet kadert in een globaal, geïntegreerd waterbeleid en evenmin voldoet aan de criteria van een weloverwogen "regulerende" milieumaatregel. Hiermee wordt andermaal ingegaan tegen de basisprincipes van het milieubeleid : aan de keuze van een bepaald instrument moet steeds een grondige en globale afweging van de mogelijkheden en de randvoorwaarden van de verschillende instrumenten (vergunningen, normen, ...) voorafgegaan, en dit in functie van de te bereiken milieudoelstellingen.

Het (korte) uitstel en de vooropgestelde gefaseerde verhoging van deze nieuwe heffing voor de industrie, belet ook niet dat dit voorstel vooruitloopt op specifieke acties van het ontwerp-Milieubeleidsplan 1997-2001. Als actie 56 wordt immers vooropgesteld : *"heffingen voorbereiden en instellen op het gebruik van ruwwaterbronnen. Onderzoek zal aan het instellen van de heffing voorafgaan en op basis van de resultaten worden gepaste stappen gezet"*. De timing voor deze actie is 1998-1999. Belangrijk is evenwel dat hieraan actie 55 voorafgaat : *"een sluitende aanpak voorbereiden en uitwerken om illegale grondwaterwinningen op te sporen"*, met als timing 1997-1998.

Mocht na grondig onderzoek, inclusief sociaal-economische impactstudies, een grondwaterheffing als effectief en efficiënt instrument naar voor komen, dan dient eveneens in lijn met het ontwerp-Milieubeleidsplan, de geplande grondwaterheffing voor het bedrijfsleven, voor er sprake kan zijn van enige implementatie, het voorwerp uit te maken van diepgaand doelgroepenoverleg. De verregaande mate waarin nu reeds bepalingen, tarieven en tariefstructuren worden vastgelegd, legt een zware hypotheek op deze aanpak. De maatregel moet bovendien kaderen in een globaal beleid, inclusief een beleidskader voor de eventuele opbrengsten van de heffing.

5. ECONOMIE (ART. 79-83)

De beursintroductie van de GIMV was reeds voorzien in de beheersovereenkomst die de Vlaamse regering begin vorig jaar afsloot met de GIMV en werd bevestigd in het regeerakkoord van Van den Brande II. Het VEV, NCMV en BB steunen de verruiming van het aandeel van de privésector in de GIMV. Het Vlaamse gewest moet hierin principieel zelfs verder dan 30 procent kunnen gaan.

Zij ondersteunen de optie van de Vlaamse regering om de éénmalige opbrengsten van de beursintroductie van de GIMV aan te wenden voor nieuwe investeringen, gericht op de versterking van de Vlaamse economie.

Het voorontwerp van decreet stelt dat bijzondere opdrachten van de Vlaamse regering door de nv Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV) zullen uitgevoerd worden, die als dochtermaatschappij zal ondergebracht worden in de Vlaamse Participatiemaatschappij (VPM). Het VEV, NCMV en BB menen dat bij de oprichting van overheidsfondsen voor beleidsondersteunende initiatieven de concurrentie moet spelen. Onderzocht moet worden hoe de andere risicokapitaalverschaffers hierbij een eerlijke kans kunnen krijgen.

6. RUIMTELIJKE ORDENING (ART. 84-99)

In dit hoofdstuk worden aan het decreet van 19 april 1995, houdende maatregelen ter bestrijding en voorkoming van leegstand en verwaarlozing van bedrijfsruimten, wijzigingen aangebracht.

Bij een aantal wijzigingen in de definities kunnen vragen gesteld worden. Zo kan de vraag gesteld worden of de omschrijving van bedrijfsruimten (1°) werkelijk de bedoelingen, zoals die in de memorie van toelichting omschreven staan, zullen realiseren.

Wat de economische activiteit betreft, wordt in tegenstelling tot de huidige definitie niet meer verwezen naar de laatste hoofdactiviteit. Dit impliceert dat een leegstaand gebouw, waar ooit een economische activiteit plaatsvond, maar nadien (een) andere

activiteit(en) herbergde(n) (school, bibliotheek, enz.) ook onder de regeling zou vallen in dit decreet. De vraag is of dit de bedoeling kan zijn.

Ten aanzien van sanering (7°) moet de vraag worden gesteld of milieutechnische saneringen in alle gevallen moet uitgesloten zijn van een tussenkomst via deze decretale regeling.

Vastgesteld wordt dat het maximale subsidiepercentage voor sanering wordt verlaagd van 100 % naar 90 % (Art. 96). De vraag stelt zich op basis van welke gronden dit gebeurde.

7. OPENBARE WERKEN (ART. 101-105)

Krachtens art. 105 wordt met betrekking tot watervang, het tarief voor captatie uit kanalen en havens enerzijds en bevaarbare waterlopen anderzijds ongedaan gemaakt zodat er enkel nog een verschil is in tarief naargelang de hoeveelheid water die gecapteerd wordt. Captatie van minder dan 500 m³ wordt voortaan meldingsplichtig en vrijgesteld van heffing.

Het tarief voor bedrijven die vroeger capteerden uit bevaarbare waterlopen wordt nu gelijkgeschakeld met het vroeger tarief voor de captatie uit kanalen en havens. Dit komt neer op een verdubbeling.

Zoals de SERV reeds in zijn advies van 14 oktober 1992 inzake het ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen tot begeleiding van de begroting 1993 heeft gesteld, ontbreekt een motivatie voor de heffing inzake watervang, vnl. in relatie tot afvalwaterheffing. Dit geldt nog meer voor de vooropgezette stijging, die wordt doorgevoerd onder het mom van een "vereenvoudiging" van tarieven. Elke motivatie voor de stijging ontbreekt.

Indien de doelstelling van deze heffing erin bestaat om recyclage te stimuleren door zowel de gebruikte als geloosde wateren te belasten, dient als uitgangspunt te gelden dat geen dubbele heffing wordt gevestigd. Dit is nu echter wel het geval, aangezien er ook een heffing op het geloosde afvalwater geldt.

II. STANDPUNT VAN DE ACLVB

1. SUCCESSIERECHTEN

a) Vereenvoudiging van de tarieven :

De ACLVB kan de voorgestelde regeling niet ondersteunen gezien het averechts herverdelend effect, het twijfelachtig terugdieneffect en de ondersteuning binnen de inkomens van de vermogenscomponent.

b) Verlaagd tarief voor familiale ondernemingen en familiale vennootschappen

De ACLVB is tevens voorstander dat - gezien het Vlaams Werkgelegenheidsakkoord - de modaliteiten die nu reeds in het programmadecreet worden vastgelegd, zouden besproken worden in VESOC.

2. TEWERKSTELLING

Wat betreft de voorziene regeling van de private bemiddelingskantoren m.b.t. de aanrekening van de onderzoekskosten bij de aanvraag van de erkenning ondersteunt de ACLVB de regeling voorzien in het programmadecreet.

3. ECONOMIE

Wat betreft de voorziene privatisering van de GIMV kan de ACLVB zich niet terugvinden in de regeling gezien de GIMV hierdoor niet versterkt wordt en zijn geëigende benadering van optreden in de dossiers in gevaar komt.

III. STANDPUNT VAN HET ACV en ABVV

1. SUCCESSIERECHTEN

a) Algemene vereenvoudiging van de successierechten (hoofdstuk 5, afdeling 1)

Het ACV en ABVV stellen het terugverdieneffect van de tariefverlaging in vraag. Er is geen enkele reden om aan te nemen dat de verlaging van de tarieven op zich de fraude- en ontwijkingsmechanismen op het gebied van successierechten zal tegengaan en de verwachte minderopbrengsten van 500 miljoen BF zal gecompenseerd worden door een juistere aangifte. Dit dreigt te leiden tot een financiële kost voor de overheid en dit op een ogenblik dat op andere terreinen zware inspanningen gebeuren om de strenge begrotingsnorm te halen.

Dit is des te minder aanvaardbaar gezien het sociaal-economische nut van deze maatregel op geen enkele wijze wordt gestaafd.

De vereenvoudiging van de tarieven van de successierechten heeft tot gevolg dat het financiële voordeel veel sterker geconcentreerd is bij de hogere vermogens, welke tot nog toe nauwelijks hebben bijgedragen tot de sanering van de openbare financiën.

b) Verlaagd tarief voor familiale ondernemingen (hoofdstuk 5, afdeling 2)

M.b.t. het verlaagd tarief voor familiale ondernemingen en familiale vennootschappen stellen het Vlaams ABVV en ACV dat de proportionele vermindering van vrijstelling van successierechten bij afbouw van de tewerkstelling binnen de 5 jaar na het overlijden een onvoldoende garantie biedt voor het behoud van werkgelegenheid. Het Vlaams ABVV en ACV zijn dan ook voorstander van een strengere sanctionering. Indien de onderneming in de 5 jaar na overlijden de tewerkstelling afbouwt, dient ze elk belastingsvoordeel inzake successierechten te verliezen.

2. FONDS VLAANDEREN-AZIË (Hoofdstuk 6)

Het Vlaams ACV en ABVV verwerpen de oprichting van het Fonds Vlaanderen-Azië. De Vlaamse overheid beschikt hiervoor reeds over een prima instrument : de GIMV. De GIMV beschikt over de nodige technische know-how m.b.t. het verstrekken van risicokapitaal en is vandaag in Azië reeds actief op verschillende fronten (participatie-samenwerkingsovereenkomst met de venture capital maatschappij Pacven Walden Ventures III uit Singapore, samenwerkingsovereenkomst met SSTIC (Shanghai Science and Technology Investment Corporation, een investeringsfonds uit China), een participatie van 25 % in Victor Buyk Far East NV, ...).

Bovendien kan de vergelijking worden gemaakt met het Fonds Nieuw Europa, opgericht in 1991 als 100 %-dochter van de GIMV. Deze maatschappij heeft in Midden- en Oost-Europa dezelfde opdrachten als het Fonds Vlaanderen-Azië.

Tenslotte stellen wij ons vragen over het statuut van het Fonds als instelling van categorie A. Wij vrezen voor de grote rechtstreekse impact van het beleid op het Fonds Vlaanderen-Azië. Dit wordt o.i. versterkt door het geheel ontbreken van toekenningscriteria.

3. BIJDRAGE VAN PRIVE-BUREAUS VOOR ARBEIDSBEMIDDELING TEGEN BETALING (hoofdstuk 10)

Het Vlaams ABVV en ACV kunnen instemmen :

- met het creëren van een decretale mogelijkheid om particuliere bureaus voor arbeidsbemiddeling tegen betaling te laten bijdragen in de onderzoekskosten bij de erkenningsprocedure;
- met de intrekking van die mogelijkheid voor de bureaus voor werving, selectie, outplacement en uitzendarbeid, gezien de ongelijke behandeling met reeds erkende bureaus.

Zij menen echter dat voor het geheel van particuliere tussenpersonen op de arbeidsmarkt, zowel erkende als te erkennen, moet nagegaan worden hoe deze kunnen bijdragen in de financiering van de overheidsactiviteiten op dit terrein, naar analogie van de technieken die worden toegepast om de universele dienstverlening op het terrein van de telecommunicatie te garanderen. Terzake verwijzen het Vlaams ACV en ABVV naar de afspraak in VESOC om, in het verlengde van het experiment inzake outplacement na faillissement, besprekingen te starten over de oprichting van een Herplaatsingsfonds en hoe dit kan gespijsd worden door andere dan overheidsmiddelen.

4. MILIEUHEFFINGEN (hoofdstuk II)

Algemene vaststellingen

- a) Via het programmadecreet '97 worden nogmaals heffingen voor het jaar '97 op een ad hoc basis, vanuit de doelstellingen van de begroting, gewijzigd. Voor het ACV en ABVV is het probleem hierbij driedubbel :
- de financiering van het milieubeleid, die in de komende jaren steeds zwaarder zal wegen, wordt niet planmatig onderbouwd en riskeert dus keer op keer problematisch te worden bij de begrotingsbesprekingen;
 - de band met de doelstellingen van het milieubeleid is zwak; dit is niet wenselijk;
 - het gebrek aan een duidelijke lijn en aan voorspelbaarheid ondergraven het draagvlak voor de heffingen.

Een planmatige aanpak - die nochtans voor dit jaar beloofd was - moet dus hoogst dringend uitgewerkt worden.

- b) Via dit programmadecreet worden wijzigingen aangebracht aan de relatieve kostprijs voor het gebruik van leidingwater, grondwater en oppervlaktewater. Ook hierbij is er geen algemeen en duidelijk verband met milieudoelstellingen.

De afvalwaterheffing s.s.

- a) De sociale correctie

De Ks-factor wordt afgeschaft.

Dat betekent dat in één klap de heffing voor gezinnen sterk stijgt. Gezien de vroeger getrapte structuur van de Ks, situeert deze stijging zich vooral bij de kleine verbruikers (dit zijn, - zoals blijkt uit statistieken -, de kleine gezinnen, maar ook de lagere inkomenscategorieën).

Er wordt een nieuwe sociale correctie ingevoerd, die erin bestaat dat een beperkt aantal categorieën wordt vrijgesteld van heffing :

- de OCMW-bestaansminima;
- de bejaarden met een gewaarborgd inkomen.

De aanvraag voor vrijstelling moet wel door de persoon in kwestie bij aangetekend schrijven aangevraagd worden (wat op zich al een sociale drempel betekent).

Het ACV en ABVV betreuen sterk de vervanging van de Ks-factor door deze zeer beperkte nieuwe sociale correctie.

Ten eerste vanwege de onzekerheid over de sociale consequenties van deze regeling. Reeds eerder werden door de SERV simulaties verricht over de sociale effecten van heffingsstructuren en -tarieven. Het valt te betreuen dat er bij de voorliggende aanpassing geen onderbouwing is gebeurd van de te verwachten sociale effecten, noch voor de afschaffing van de Ks-factor, noch voor de impact van de nieuwe maatregelen.

Het ABVV en ACV vermoeden nochtans dat de voorgestelde nieuwe maatregel slechts een zeer beperkte sociale correctie zal resulteren, gezien het beperkt aantal personen dat er kan beroep op doen.

Daarom is het voor het ABVV en ACV uitermate belangrijk dat het principe van de gratis minimale waterlevering gelijktijdig wordt ingevoerd en dat de eventuele aanpassing van de prijsstructuur van het drinkwater de sociale voordelen van die gratis levering niet teniet doet (cf. verder).

b) Industriële lozingen

Het ACV en ABVV stellen vast dat aan de heffingsformule voor de industriële lozingen geen wijzigingen worden aangebracht.

Wél wordt voor de factor koelwater, in de heffingsformule de a-factor, die in '96 op 0.550 werd gebracht, ook voor '97 op 0.550 voorzien. Gezien reeds in '96 deze verlaging voor de vakbonden niet duidelijk onderbouwd - want niet gestoeld op ecologische overwegingen - was, blijven de vakbonden ook nu vragen hebben bij de waarde van deze a-factor.

Het ABVV en ACV betreuren verder dat geen verdere aanpassingen in de heffingsformule voor de industriële lozingen zijn uitgevoerd; dit in sterk contrast met de toch wel aanzienlijke gevolgen van de wél uitgevoerde aanpassingen aan de formule voor huishoudelijke lozingen.

Watervoorziening

De Vlaamse regering schrijft in het programmadecreet in dat de maatschappijen die instaan voor een openbare watervoorziening hun prijzenstructuur zullen moeten aanpassen vanaf 1 januari '97 : ze zullen jaarlijks een gratis hoeveelheid water moeten leveren gelijk aan 15m³ per persoon.

Deze constructie wordt in samenhang met de verhoging van de heffing gelezen, en beargumenteerd als een tweeluik dat de uiteindelijke sociale effecten van de heffingsverhoging sterk zal afzwakken.

Het ACV en ABVV verwelkomen het principe van een gratis minimale waterlevering. De kans bestaat evenwel dat de prijsstructuur van het drinkwater dusdanig zal aangepast worden dat de sociale voordelen van deze gratis levering verdwijnen : meer bepaald door het verhogen van het vast recht in de prijzenstructuur. Er is trouwens ook geen duidelijkheid over de wijze waarop de watermaatschappijen de drinkwaterprijs in de andere verbruiksschijven zullen aanpassen, en welke hiervan de bijkomende sociale gevolgen kunnen zijn.

Mede gezien de aanpassingen in de afvalwaterheffing vragen het ABVV en ACV dat samen met het programmadecreet door de Vlaamse regering een sluitende regeling wordt uitgewerkt die dit luik van de drinkwatervoorziening kan garanderen. Zoniet dreigt het sociale effect van de afvalwaterheffing onaanvaardbaar hoog te zijn.

De afvalstoffenheffing

- a) De tariefstijging voor het storten van reststoffen van bedrijven vergund voor het immobiliseren van bedrijfsafvalstoffen, en de nieuwe tarieven voor verbranden van afvalstoffen afkomstig van bodemsaneringsoperaties en van

recyclageresidu's zijn merkwaardig te noemen binnen de algemene politiek van het afvalstoffenbeleid.

Er is weinig of geen coherentie met ecologische doelstellingen - er kan integendeel een tegenstelling optreden ! Deze tarieven moeten in de context van ecologische doelstellingen heroverwogen worden.

- b) Het tarief voor het storten van huisvuil wordt verhoogd door het schrappen van de overgangsmaatregel. Hierdoor zijn de tarieven voor het storten van huisvuil dezelfde als voor het storten van bedrijfsafval en hoger dan voor het storten van bepaald risicovol afval. Een betere algemene afstemming en ordening van tarieven is bijgevolg aangewezen.

Een nieuwe grondwaterheffing

Het ACV en ABVV verwelkomen de invoering van het principe van grondwaterheffingen, binnen een algemeen beleid ter bescherming van de grondwaterreserves.

Dergelijk beleid dient gestoeld te zijn op het bevoordelen van hoogwaardige toepassingen van grondwater en het ontmoedigen van laagwaardige toepassingen.

Het ABVV en ACV stellen vast dat het voorliggende programmadecreet geenszins aan deze voorwaarden beantwoordt : de zeer hoogwaardige toepassing voor drinkwater wordt gestraft, alle andere toepassingen worden vrijgesteld. Verder worden grondwaterwinningen voor huishoudelijk gebruik weliswaar van heffing vrijgesteld, maar de vrijstelling geldt niet voor het leidingwater dat via een heffing aan de drinkwatermaatschappijen wél aan een heffing wordt onderworpen.

Ook in de denkrichtingen voor 1998 die in de memorie van toelichting zijn opgesomd, is de logica zoek : de laagwaardige toepassing voor bevloeiing in de landbouw wordt bevoordeeld ; bepaalde hoogwaardige toepassingen komen in het lijstje niet voor.

Het ACV en ABVV verwelkomen een sociaal-economische fasering voor de invoering van deze heffing, maar ze mag de milieudoelstellingen niet doorkruisen.

Daarom wensen het ABVV en ACV dat een meer vanuit milieukundige doelstellingen gemoduleerd systeem ook dit jaar reeds wordt ingevoerd.

5. SOCIAAL-CULTUREEL WERK (hoofdstuk 12)

Op 19 april 1995 werden de nieuwe decreten betreffende het volksontwikkelingswerk goedgekeurd. De Vlaamse regering stelde echter onvoldoende middelen ter beschikking zodat reeds in het programmadecreet 1996 de mogelijkheden van het decreet werden teruggeschroefd.

Het voorgelegd programmadecreet zet deze beperkingen verder en versterkt ze nog, inzonder wat het deelluik instellingen betreft. De verdere uitholling van de pas in april

1995 goedgekeurde decreten gebeurt op diverse manieren, o.m. bevrozing of afbouw van subsidies (art. 55, art. 60), uitstel erkenningen (art. 59).

Omwille van het maatschappelijk belang van het sociaal-cultureel werk dringen Vlaams ACV en ABVV ten stelligste aan op de volledige uitvoering van de decreten van 1995. De onvolledige uitvoering dreigt heel wat werkingen voor onoverkomelijke financiële problemen te stellen.

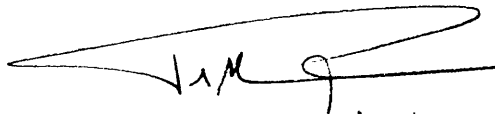
Vlaams ABVV en ACV eisen in elk geval de volledige uitvoering voor deze initiatieven die zich richten op de zwakste groepen in de samenleving, zoals de werklozen en de minder-validen.

6 GIMV (Hoofdstuk 13)

Het programmadecreet voorziet een aanpassing van de GIMV-structuur in functie van de beursgang die de Vlaamse regering voor de GIMV in het vooruitzicht stelt. Het Vlaams ACV en ABVV verzetten zich tegen een verdere privatisering van de GIMV. Het betreft een pure kapitaaloverdracht i.f.v. budgettaire noden (in casu de zogenaamde impulsprogramma's) en geen kapitaalsverhoging i.f.v. een versterkt draagvlak voor de GIMV. De nood aan bijkomend durfkapitaal blijft dus onbevredigend. Deze bijkomende privatisering zal het karakter van de GIMV als openbare investeringsmaatschappij fundamenteel aantasten.

Ik hoop, Mevrouw de Minister, U hiermee van dienst te zijn geweest.

Met bijzondere hoogachting,

Philippe Muyters,
Administrateur-generaal.

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de minister-president ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De minister-president is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

§ 1. De representatieve vertegenwoordigers van de sectoren Landbouw, Tuinbouw en Visserij kunnen één Vlaams Promotiecentrum voor Agro- en Visserijmarketing oprichten, dat erkend wordt door de Vlaamse regering.

§ 2. De Vlaamse regering stelt de voorwaarden inzake representativiteit op om erkend te worden.

§ 3. Het promotiecentrum heeft tot taak in het binnenland en in het buitenland de promotie van de producten van de Landbouw, Tuinbouw, Visserij en Agro-alimentaire sector te verzorgen en op die manier de afzet ervan te bevorderen.

Artikel 2

§ 1. De Vlaamse regering geeft het erkende promotiecentrum het recht verplichte bijdragen te innen van de bedrijven uit de sectoren Landbouw, Tuinbouw en Visserij.

De verplichte bijdragen, alsook de wijzigingen ervan, worden bij besluit van de Vlaamse regering algemeen verbindend verklaard.

§ 2. De Vlaamse regering stelt op voorstel van het promotiecentrum de wijze van aangifte en inning, de bijdrageplichten met inbegrip van de ingebrekestelling en uitstel van betaling, de wijze van

invordering, de tijdsduur en eventuele andere uitvoeringsbepalingen van de bijdragen vast.

Artikel 3

Jaarlijks kan een dotatie lastens de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap toegekend worden aan het promotiecentrum.

Artikel 4

Om de in artikel 1, § 2 gestelde taak te verwezenlijken kan het promotiecentrum :

- samenwerkingsverbanden sluiten met natuurlijke personen en privaot- of publiekrechtelijke rechtspersonen die het promotiecentrum heeft erkend ;
- voor de buitenlandse promotie samenwerken met Export Vlaanderen op basis van een samenwerkingsprotocol ;
- ter uitvoering van die samenwerkingsverbanden en het samenwerkings-protocol subsidies, premies en andere financiële tegemoetkomingen verlenen.

Artikel 5

Het promotiecentrum legt jaarlijks een verslag over de werking en besteding van de middelen van het afgelopen jaar en een programmatie van de geplande activiteiten en besteding van de middelen van het daaropvolgende jaar voor aan het lid van de Vlaamse regering bevoegd voor het promotiebeleid inzake landbouw.

Artikel 6

§ 1. Het promotiefonds neemt vanaf de datum van de inwerkingtreding van de bepalingen van dit decreet de goederen, rechten, verplichtingen en de reservemiddelen over van het Vlaams Fonds voor de Promotie van de producten van de Landbouw, Tuinbouw en Zeevisserij, opgericht in uitvoering van artikel 13 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 22 december 1993 houdende de bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994, alsook de goederen, rechten, verplichtingen en personeelsleden van de op 22 september 1994 opgerichte vereniging zonder winstoogmerk voor de

promotie van Vlaamse Landbouw, Tuinbouw en Zeevisserijproducten.

§ 2. De Vlaamse regering bepaalt de nadere regelen voor de ter beschikking stelling van personeelsleden van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap naar het promotiecentrum.

Artikel 7

De artikelen 13 tot en met 25 van het decreet van 22 december 1993 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994 worden opgeheven op de datum door de Vlaamse regering vast te stellen.

Brussel, 12 november 1996.

De minister-president van de Vlaamse regering,

LUC VAN DEN BRANDE
